

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ
ҚИШЛОҚ ВА СУВ ХЎЖАЛИГИ ВАЗИРЛИГИ**

Ўзбекистон Республикаси Олий ва
ўрта махсус таълим вазирлигининг
2012 йил "26" декабрдаги
"507" - сонли буйруғи билан
тасдиқланган.

ФЕРМЕР ХЎЖАЛИГИНИ БОШКАРИШ ВА ЮРИТИШ

олий таълим муассасалари таълим йўналишлари ва мутахассисликлари
умумқасбий ва махсус фанлари педагоглари учун малака ошириш
йўналишининг ўқув дастури

Тошкент – 2012

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

ОЛИЙ ТАЪЛИМ ТИЗИМИ ПЕДАГОГ ВА РАЎБАР КАДРЛАРИНИ ҚАЙТА
ТАЙЁРЛАШ ВА УЛАРНИНГ МАЛАКАСИНИ ОШИРИШНИ ТАШКИЛ
ЭТИШ БОШ ИЛМИЙ - МЕТОДИК МАРКАЗИ

Тошкент давлат аграр университети ҳузуридаги педагог кадрларини қайта
тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тармоқ маркази

Малака ошириш ўқув дастури Олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими йўналишлари
бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашининг
2012 йил 25 декабрдаги 4 -сонли баёни билан маъқулланган.

Тузувчилар: Г.А.Кушаева Маркетинг маҳсулотларини стандартлаштириш
ва сертификатлаштириш кафедраси доценти.

Такризчилар: Б.Миркаримов ТИМИ, “Сув хўжалигини бошқариш”
кафедраси доценти, и.ф.н. Ф.Л.Гафуров. Маркетинг
маҳсулотларини стандартлаштириш ва сертификатлаштириш
кафедраси доценти, и.ф.н.

Ўқув дастурлари Тошкент давлат аграр университети Илмий кенгашида
тавсия қилинган (2012 йил декабрдаги 12 -сонли баённома).

Кириш

Дастур олий таълим муассасалари педагог кадрларининг касбий тайёргарлиги даражасини ривожлантириш, уларнинг илғор педагогик тажрибаларни ўрганишлари ҳамда замонавий таълим технологияларидан фойдаланиш бўйича малака ва кўникмаларини такомиллаштиришни мақсад қилади.

Дастур мазмунида олий таълимнинг долзарб масалаларини ўрганиш, глобал Интернет тармоғидан фойдаланган ҳолда ўқув жараёнига замонавий педагогик ва ахборот технологияларини жорий этиш, педагогнинг шахсий ва касбий ахборот майдонини лойиҳалаш, педагогик маҳоратни ошириш, Ўзбекистоннинг энг янги тарихини билиш, фан, таълим, ишлаб чиқариш интеграциясини таъминлаш, тегишли мутахассисликлар бўйича илм-фанни ривожлантиришнинг устивор йўналишларини, илмий-тадқиқотлар ўтказишнинг самарали методларидан фойдаланишга ўргатиш асосий вазифалар этиб белгиланган.

Шу билан бирга олий таълим муассасалари профессор-ўқитувчиларнинг мунтазам касбий ўсишида интерактив методлар, педагогларнинг таҳлилий ва ижодий фикрлашини ривожлантиришга йўналтирилган инновацион методикалар, масофадан ўқитишни, мустақил таълим олишни кенгайтиришни назарда тутувчи техника ва технологиялардан фойдаланган ҳолда машғулотлар олиб бориш малака ва кўникмаларни ривожлантириш назарда тутилади.

Дастур доирасида берилаётган мавзулар тингловчилар педагог кадрларга қўйиладиган давлат талабларини, замонавий инновацион таълим технологиялари ва уларнинг турларини билишлари, талаба шахси ва унинг хусусиятини ҳисобга олган ҳолда таълимда индивидуаллик ва дифференциал ёндашувга эришувлари ва таълим жараёнларида муаммоли таълим, ҳамкорлик технологияси ва интерфаол усулларини амалда қўллай олишлари, ахборот технологияларидан таълим-тарбия жараёнида самарали фойдалана олиш кўникмаларига эга бўлишларини таъминлашга қаратилган.

Умумий тайёргарлик модули:

- Ўзбекистон Республикаси Президентининг асарларида жамият ривожини ва таълим-тарбия масалалари;
- Таълим-тарбия жараёнларини ташкил этиш ва бошқаришнинг меъёрий-ҳуқуқий асослари;
- Таълим сифати менежменти.

Умумкасбий тайёргарлик модули:

- Олий таълим педагогикаси ва психологияси;
- Электрон педагогика асослари;
- Таълим технологиялари ва педагогик маҳорат;
- Амалий хорижий тил.

Умуммутахассислик бўйича тайёргарлик модули:

- Фермер хўжалиги фанининг долзарб муаммолари;
- Фермер хўжалигида шартномавий муносабатларни назарий такомиллаштиришнинг илғор услублари;

- Фермер хўжалигини бошқаришда инновацион менежментни кўлланилиш масалалари;

Мутахассислик бўйича тайёргарлик модули:

- Фермер хўжалигини бошқариш ва юритиш;
- Фермер хўжалигини бошқариш ва юритиш фанларини ўқитишдаги инновациялар.

Танлов фанлари модули.

Курснинг мақсади ва вазифалари

Олий таълим муассасалари Фермер хўжалиги фанининг долзарб муаммолари таълим йўналишлари ва мутахассисликлари умумқасбий ва махсус фанлардан дарс берувчи педагоглар малакасини ошириш курсининг мақсади деҳқон ва фермер хўжаликларининг тенг ҳуқуқлилигини сақлаб устувор ривожлантиришга алоҳида урғу берилиб, мамлакатимиз шароитида ҳам хўжалик юритишнинг энг самарали шакли эканлиги ва унда долзарб муаммолари ўрганишга қаратилган.

Олий таълим муассасалари Фермер хўжалиги фанининг долзарб муаммолари таълим йўналишлари ва мутахассисликлари умумқасбий ва махсус фанлардан дарс берувчи педагоглар малакасини ошириш курсининг вазифаси фермер хўжаликларининг қшлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришни ташкил этишда, янги хўжалик механизмларнинг фаолиятини юритишнинг асосий қоидаларида учрайдиган муаммоларни ўрганиш, ҳал қилиш ва таҳлиллардан иборат.

Курс якунида тингловчиларнинг билим, кўникма ва малакаларга қўйиладиган талаблар

Тингловчи:

- Ўзбекистон Республикаси Конституцияси, таълим соҳасида давлат сиёсати ва бошқа қонунчилик ҳамда ҳуқуқий-меъёрий ҳужжатларни;
- “Таълим тўғрисида”ги қонун, Кадрлар тайёрлаш миллий дастури ва бошқа қонун ҳужжатларининг қабул қилиниши, моҳияти ва аҳамиятини;
- мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепциясини;
- таълим тизимини ривожлантиришнинг устувор йўналишларини;
- таълим тизимида мулоқот ва коммуникатив жараёнларнинг шакл ва қонуниятларини;
- фермер хўжалиги тўғрисидаги қонунларни ва тегишли ҳуқумат қарорларини;
- фермер хўжаликларнинг қшлоқ хўжаликдаги ўрнини;
- фермер хўжаликларнинг ҳуқуқ ва мажбуриятларини;
- фермер хўжаликларни ташкил этиш тартибини;
- фермер хўжаликларни шартномавий муносабатларини;
- фермер хўжаликларни бизнес-режасини тузишини;

- шартномавий муносабатларни ечилишини;
- инновацион менежмент ҳақида **билиш керак**;

Тингловчи:

- иш жараёнига барча шерикларни эркин танлаш ва улар билан ўзаро муносабатларни мустақил ўрнатишда;
- фермер хўжалиги юритиш учун ер участкаларини амалдаги қонунларга биноан муддатга тўлиқ ижарага олишини;
- барча ишлаб чиқариш воситалари – турар жой, техника чорва моллари каби қишлоқ хўжалиги ҳамда бошқа фаолият учун зарур бўлган воситаларга тўлиқ эгалик қилишда;
- маҳсулот ишлаб чиқариш тартибини мустақил белгилаш ва маҳсулотни сотиш ҳамда олиндиған даромаддан фойдаланишда тўлиқ эркинлик беришда;
- фермер хўжаликларни давлат томонидан молиявий иқтисодий ва бошқа тарзда қўллаб-қувватлашда;
- хўжаликни мустақил бошқариш ва унинг фаолияти учун тўлиқ иқтисодий жавобгарликни олишни;
- аъзоларнинг хўжаликда юқори ҳосил ва маҳсулдорликка эришиш учун ўзаро ҳамжиҳатликда меҳнат қилишда;
- шартномавий муносабатларнинг ва ҳуқуқий асосларни қўлланишда;
- инновацион менежментининг ташкил этиш ва бошқариш **кўникмаларига эга бўлиши лозим**.

Тингловчи:

- Қишлоқ хўжалигида товар ишлаб чиқарувчилар ҳақ-ҳуқуқларни ҳимоя қилиш;
- Товар ишлаб чиқарувчиларнинг иқтисодий эркинлигини янада кенгайтириш тизимни шакллантириш;
- Фермер хўжаликларига айлантириш асосида қайта ташкил этиш механизми жорий этилиш;
- Қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ишлаб чиқарувчиларига хизмат кўрсатувчи замонавий инфратузилма тизимининг ривожланишини зарурлигига.
- Контракция шартномаларни такомиллаштириш.
- Инновация менежменти ишлаб чиқаришда фойдаланиш ва ҳамқорлик ишларини олиб бориш **малакаларига эга бўлиши зарур**.

Курсни ўқитишда замонавий ахборот ва педагогик технологиялар

Модуллари ўқитишда дарслик, ўқув қўлланмалар, маъруза матнларининг электрон версияларидан, электрон плакатлар ва бошқа электрон ресурслардан фойдаланилади. Машғулотлар семинар-тренинг шаклида олиб борилади ва кичик гуруҳларда ишлаш каби интерфаол методлардан фойдаланган ҳолда амалга оширилади.

Малака ошириш жараёни 144 соатни ташкил этади. Ўқув юкламаси ҳафтасига 36 соат этиб белгиланган. Ўқув курсини тугаллаган тингловчиларга Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 16 февралдаги 25-сон қарори билан тасдиқланган давлат намунасидаги малака оширганлиги ҳақидаги сертификат берилади.

**«Фермер хўжалигини бошқариш ва юритиш»
малака ошириш курсининг ўқув модуллари ва уларнинг таркиби
мазмунини**

I. Умумий тайёргарлик модули

1.1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг асарларида жамият ривожини ва таълим–тарбия масалалари.

И.Каримов асарларида жамият тараққиёти тўғрисида янги назарий концептуал ёндошувнинг илмий асослари. Ўзбекистон ижтимоий ҳаётини сиёсий институтлар, мафкуралар ва фикрлар хилма-хиллигига асосланиши. Жамият ривожланиш босқичлари. Мустақиллик ва ўтиш даврининг зарурияти. Тараққиётнинг “Ўзбек модели”нинг ишлаб чиқилиши, асосий принциплари. Жамият тараққиётини демократлаштириш ва модернизация қилиш. Эришилган ютуқлар ва унинг истиқболлари.

Демократик жамият қуришда ҳуқуқий давлат ва фуқаролик жамияти унинг муҳим шартини эканлиги. Мамлакатда демократик ислохотларни чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепциясининг ишлаб чиқилиши, унинг асосий йўналишлари. Фуқаролик жамиятини ривожлантиришга қаратилган янги қонунлар ва ўзгаришларнинг аҳамияти.

Глобаллашув ва таълим-тарбия тизимидаги замонавий талаблар. Ахборот коммуникация тизими, замонавий педагогик технологиядан фойдаланиш ва унинг афзалликлари. Таълим-тарбиянинг миллий-маънавий негизлари, умумдемokratик принципларга асосланиш, миллий ғоя негизларидан таълим-тарбияда фойдаланиш.

1.2. Таълим-тарбия жараёнларини ташкил этиш ва бошқаришнинг меъёрий-ҳуқуқий асослари.

Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси, Ўзбекистон Республикасининг “Таълим тўғрисида”ги Қонуни, “Кадрлар тайёрлаш Миллий дастури”, Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонлари ва фармойишлари, Вазирлар Маҳкамасининг Қарорлари.

Давлат таълим стандартлари, классификатор, ўқув режалар, фан дастурлари, Олий таълим вазирлигининг низомлари, буйруқлари, йўриқномалар ва бошқа меъёрий ҳужжатларнинг мазмуни ва моҳияти.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг ваколатлари, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг ваколатлари, маҳаллий давлат органларининг ваколатлари, Олий таълим муассасаларининг ваколатлари.

1.3. Таълим сифати менежменти.

Умумий сифат менежменти тушунчаси, унсурлари, асосий ғояси ва тамойиллари. Таълим сифати тушунчаси, тавсифлари, бошқариш функциялари ва бошқичлари. Таълим сифатини юксалтириш воситалари.

Олий таълим тизимининг сифатига таъсир этувчи омиллар. Ўқув жараёни сифати. Профессор-ўқитувчиларнинг педагогик маҳорати ва илмий салоҳияти. Олий таълим муассасасининг моддий-техник таъминоти сифати. Олий таълим муассасасининг сифат сиёсати. Таълим маркетинги хизматлари сифати. Битирувчиларнинг сифати.

Олий таълим сифатини баҳолашнинг асосий йўналишлари. ОТМларнинг рейтинги. Ўқитувчи илмий фаолиятининг сифатини баҳолаш мезонлари. Ўқитувчининг маънавий-ахлоқий фаолиятини баҳолаш мезонлари. Мутахассислик фанлари бўйича ўқитувчининг услубий рейтинг баҳосини аниқлаш тартиби. Таълим жараёнини баҳолаш усуллари ва технологияси. АРМ ва кутубхона хизматини баҳолаш. Талабанинг «лавозим имконияти»ни баҳолаш услубиёти. Битирувчи талабаларнинг лавозим имконияти бўйича сифат тоифалари ва белгилари. Факультет ва кафедралар даражасида сифат менежменти.

II. Умумқасбий тайёргарлик модули

2.1. Олий таълим педагогикаси ва психологияси.

Олий таълим педагогикаси ва психологияси фанининг долзарб муаммолари. Таълим жараёни ягона тизим сифатида. Таълим парадигмалари. Педагогик тадқиқот методлари. Олий таълимни модернизациялаш ва оптималлаштириш. Таълим жараёнининг психологик ўзига хослиги. Ўқув мотивацияси ва таълим самарадорлиги. Шахс психологияси ва шахсга йўналтирилган таълим. Педагогик коммуникацияда психологик компетентлик.

2.2. Электрон педагогика асослари.

Ахборот – коммуникация технологиялари ҳақида тушунча, ахборот – коммуникация технологиялари воситалари. Янги ахборот технологиялари, ахборот тизимини бошқариш, ахборот тизимининг функционал ташкил этувчилари. Маълумотларни марказлашган ҳолда қайта ишлаш. Маълумотларни узатиш тизимлари ва уларнинг характеристикаси. Замонавий комуникацион технологиялар. Таълим жараёнида ахборот-коммуникация технологиялар, интерактив технологиялардан фойдаланиш.

Ўқув мақсадли электрон воситаларни яратиш ва уларнинг сифатини баҳолаш, ўқув-тарбия жараёнининг ахборот-методик таъминотини ва ўқув муассасаси ташкилий бошқарув тизимини автоматлаштириш ва унинг истиқболлари, электрон ўқув материаллар базасининг тузилмаси ва таркиби, таълимий ИНТЕРНЕТ ресурслари ва улардан ўқув жараёнида фойдаланиш.

Педагогик дастурий воситаларнинг умумий таърифи. Электрон ўқув материаллари ва уларнинг турлари. Замонавий дастурлаш тиллари асосида электрон ўқув материалларини яратиш.

Аудиовизуал ахборот: табиати, манбалари, ўзгартирувчилар, ташувчилари. Ўқитишнинг аудиовизуал технологиялари: теле ва видеоконференциялар ва уларни ташкил этиш, аудио, видео ва компьютерли ўқув қўлланмалари, аудио, видео ва компьютерли материалларнинг банки, аудио, видео ва компьютерли ўқув қўлланмаларини яратишнинг дидактик принциплари. Ўқитишнинг интерфаол технологиялари.

2.3. Таълим технологиялари ва педагогик маҳорат.

Таълим технологиялари ва педагогик маҳоратнинг назарий асослари. Таълим технологияси ва шахсга йўналтирилган таълим турлари. Замонавий таълим (модулли, муаммоли, интерфаол, ҳамкорликда ишлаш, индивидуал, информатсион) технологиялари. Олий таълим муассасаларида аудитория ва аудиториядан ташқари таълимни ташкил этиш. Педагогик мулоқот маданияти ва психологияси. Педагогнинг коммуникатив ва креатив қобилиятлари. Касбий компетентлик. Педагогик назокат ва одоб-ахлоқ. Педагогик техника. Нутқ техникаси ва маданияти. Педагогик низолар. Педагогик жараёни технологиялар лойиҳалаштириш.

2.4. Амалий хорижий тил

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2012 йил 10 декабрдаги “Чет тилларни ўрганиш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисидаги” қарорининг моҳияти ва тарихий аҳамияти. Чет тилларда эркин сўзлаша оладиган мутахассисларни тайёрлаш тизимини тубдан такомиллаштириш. Жаҳон цивилизацияси ютуқлари ва дунё ахборот ресурсларидан фойдаланиш. Халқаро ҳамкорлик ва мулоқотларни ривожлантириш. Таълим тизимининг барча босқичларида чет тилларни узлуксиз ўрганишни ташкил қилиш. Чет тилини эгаллаш даражаларининг Европа системаси (CEFR) ва унинг асосий даражалари. Сўз бирикмалари атрофида мулоқот. Сўзлашув ва эшитиш қобилияти. Ишда, ўқишда, бўш вақтларда бўладиган суҳбат малакасини шакллантириш. Эркин касбий мулоқот. Чет тилида илмий мунозара. Туризмга оид мулоқот. Йирик, мураккаб матнлар ва уларни тушуна олиш кўникмаси. Фикрни раво ифодалаш. Чет тилида бўлган интернет матнларининг асосий ғоясини тушуниш. Таржима хусусиятлари. Оғзаки ва ёзма таржима.

III. Умуммутахассислик бўйича тайёргарлик модули

3.1. Фермер хўжалиги фаолиятининг долзарб муаммолари.

Фермер хўжаликларнинг қишлоқ хўжалигида ўрни. Ўзбекистон Республикаси қарорлари ва тегишли ҳукумат қарорлари қабул қилинган

меърий хўжатлар. Ҳуқуқий базаси яратилиши ва иқтисодий ислоҳатларнинг чуқурлаштириши, фермер ва деҳқон хўжаликларни модели. Қишлоқ хўжалик ислоҳатларнинг босқичлари ва иқтисодий ўзгарилиши. Фермер хўжаликларни риожлантиришда долзарб муаммоларни ечиш йўллари. Фермер хўжаликларида ер ва сувдан фойдаланиш муаммолари, хизмат кўрсатиш ташкилотлардан фойдаланишнинг муаммолари.

3.2. Фермер хўжалигларда шартномавий муносабатларни назарий такомиллаштиришнинг илғор услублари.

Фермерлик фаолиятининг ҳуқуқий асослари ва шартномавий муносабатларни тартибга солувчи меърий хўжатлар. Тайерлов корхоналар билан ўзаро муносабатлар, моддий техника ресурслари етказиб берувчи ва хизмат кўрстувчи корхоналар билан ўзаро муносабатлар. Шартномаларнинг бажарилишда томонларнинг жавобгарлиги. Фермер хўжалигида меҳнат муносабатлари. Фермер хўжалигида ходимлар ва йўлланма ишчиларни ишлатиш муносабатлари ва шартномалар тузилиши.

3.3. Фермер хўжалигини бошқаришда инновацион менежменти қўлланилиши масалалари.

Янгиликни жорий этиш инновация менежменти объекти сифатида. Инновация менежментининг моҳияти, аҳамияти ва предмети. Инновацион фаолияти соҳалари. Янгилик туркумлари ва инновация жараёни. Инновация фаолиятини давлат томонидан қўлаб қувватланиши. Инновация менежменти бошқариш. Янгиликларни ўзлаштиришни бошқариш. Янгиликларнинг ижтимоий ва психологик йўнналишини бошқариш. Инновация менежменти ва инновация менежери ҳақида тушунча.

IV. Мутахассислик бўйича тайёргарлик модули

4.1. Мутахассислик фанларининг дидактик таъминоти.

Олий таълим тизими инфраструктураси. Олий таълим муассасалари таълим йўналишлари ва мутахассисликлари умумқасбий ва махсус фанлар учун яратилган дидактик таъминот. Инновацион ўқув машғулотларининг методик таъминоти. Ўқув машғулотларини инновацион дидактик материаллар асосида ташкил этиш ва ўтказиш методикаси.

4.2. Мутахассислик фанларини ўқитишдаги инновациялар.

Олий таълим муассасаси ўқитувчиси шахсига қўйилаётган замонавий талаблар. Инновацион фаолият тузилмаси. Педагогик жараёнда инновация. Педагогик фаолиятга инновацияларни тадбиқ этишнинг самарали шакллари. Ўқитувчининг инновацион фаолияти хусусиятлари. Ўқитувчи фаолиятига аксиологик, акмеологик, креатив ва рефлексив ёндашувлар.

V. Танлов фанлари модули

Таълим соҳалари йўналишлари бўйича тингловчиларнинг эҳтиёжидан келиб чиқиб олий таълим муассасаси ҳузуридаги тармоқ марказлари танлов фанлар модулининг таркибий қисми ва мазмунини белгилайди.

Амалий машғулотларни ташкил этиш бўйича кўрсатма ва тавсиялар

Амалий машғулотлар олий таълим тизимида ўқув жараёни ва ўқув-услубий фаолиятни моделлаштириш ҳамда олий таълим педагогикаси ва психологияси, электрон педагогика асослари, таълим технологиялари ва педагогик маҳорат, амалий хорижий тил, педагогика, психология фанлари ва уларни ўқитишнинг долзарб муаммолари ҳамда фермер хўжаликларни ишлаб чиқариш ва бошқариш муаммоларни ва мутахассислик фанларининг дидактик таъминоти, мутахассислик фанларини ўқитишдаги инновациялар, илғор хорижий педагогик тажрибалар мавзулари доирасида олиб борилади. Амалий машғулотлар замонавий дидактик таъминот ва лаборатория жиҳозларига эга бўлган аудиторияларда ҳамда Интернет тармоғига уланган компьютер синфларида ташкил этилади.

Мустақил ишни ташкил этишнинг шакли ва мазмуни

Тингловчи мустақил ишни муайян модуллар хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда қуйидаги шакллардан фойдаланиб бажаради:

- Реферат (модулга ажратилган соатлар ҳажмидан келиб чиқиб белгиланади).
- Такдимот (танланган мавзу асосида такдимот тайёрланади).
- Мутахассислик фани бўйича ўқув-дидактик материаллар тайёрлаш.
- Мутахассислик фани бўйича машғулотлар ишланмаларини лойиҳалаш.
- Даражали тестлар банкини яратиш.
- Кейслар банкини яратиш.
- Ижодий топшириқлар ишлаб чиқиш.

Мустақил иш мазмуни танланган мавзуга мос бўлиб уни бажаришда қуйидагиларга эътибор берилади:

Таркиби:

- титул варағи;
- кириш;
- асосий қисм;
- хулоса;
- фойдаланган адабиётлар рўйхати;
- илова (интернет тармоғидан олинган маълумотлар, амалий материаллар нусхалари, дарс ишланмаси ва б.).

Мазмуни:

- тавсия қилинган адабиётларни мутоала қилиш;
- мутахассислик фанларида инновациялардан фойдаланиш;
- мультимедия дарсликларини яратиш мезонлари;

- талаба билан индивидуал ишлашда педагогик маҳорат;
- касбий педагогика муаммолари;
- интернетда мавзуга оид маълумотларни излаш ва мутоала қилиш;
- малака ошириш курси давомида мустақил дарс олиб бориш;
- дарснинг маърузаси, тарқатма материаллари, технологик харитасини тайёрлаш;
- касбий педагогиканинг услубий таъминоти муаммолари;
- педагогик фаолиятда анъанавийлик ва инновациялар;
- ўзбек педагогик услубиёти ва унинг модернизацияси.

Мустақил иш мазмуни ва шакли йўналиш таркибидаги модуллар хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда кенгайтирилиши ва ўзгартирилиши мумкин.

Тавсия этилаётган мустақил ишларнинг мавзулари:

1. Қишлоқ хўжалигида фермерлик фаолиятининг ҳуқуқий асослари.
2. Фермер хўжаликларнинг қишлоқ хўжалигидаги ўрни.
3. Фермер хўжалиги тўғрисида қонун хўжатлардан фойдаланиш тартиби.
4. Фермер хўжаликларнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари.
5. Фермерга ҳуқуқий ва ижтимоий кўмак.
6. Фермер хўжалигининг ташкил этиш тартиби.
7. Фермер хўжалигида ер ва сувдан фойдаланиш.
8. Фермер хўжалигида банк иши ва кредитдан фойдаланиш.
9. Фермер хўжалигида суғурта ва солиқ.
10. Фермер хўжалигида бизнес-режа тузиш.
11. Шартномавий муносабатларни тартибга соувчи ҳуқуқий ва меърий хўжатлар.
12. Тайерлов корхоналар билан ўзаро муносабатлар
13. Моддий техника ресурслари етказиб берувчи ва хизмат кўрсатувчи корхоналар билан ўзаро муносабатлар.
14. Шартномаларнинг бажарилишида томонларнинг жавобгарлиги.
15. Фермер хўжалигида меҳнат муносабатлари.
16. Намунавий контрактация шартномаларни тузиш.
17. Янгиликни жорий этишнинг рақобат бозори.
18. Инновациянинг моҳияти ва унинг иқтисодий ривожлантиришда тутган ўрни.
19. Инновацион менежментни асосий босқичлари.
20. Инновация қишлоқ хўжалик соҳасида давлат сиёсатининг асосий томонлари.

Дастурнинг информацион-методик таъминоти

Модулларни ўқитиш жараёнида таълимнинг замонавий методлари, педагогик ва ахборот технологияларини қўлланилиши назарда тутилган:

- модулларнинг барча маърузалари бўйича замонавий компьютер

технологиялари ёрдамида мультимедияли тақдимот тайёрлаш;

- амалий машғулотларда педагогик ва ахборот-коммуникация технологияларидан кенг фойдаланиш;

- тингловчиларнинг илғор тажрибаларини ўрганиш ва оммалаштириш назарда тутилган.

Адабиётлар:

1. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси. – Т.: Ўзбекистон, 1998.
2. И.А.Каримов. Ўзбекистон миллий истиқлол, истеъдод, сиёсат, мафкура, 1-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 1996.
3. И.А.Каримов. Биздан обод ва озод ватан қолсин, 2-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 1996.
4. И.А.Каримов. Ватан саждагоҳ каби муқаддасдир, 3-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 1996.
5. И.А.Каримов. Бунёдкорлик йўлида, 4-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 1996.
6. И.А.Каримов. Янгича фикрлаш ва ишлаш–давр талаби, 5-жилд.– Т.: Ўзбекистон, 1997.
7. И.А.Каримов. Хавфсизлик ва барқарор тараққиёт йўлидан. 6-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 1998.
8. И.А.Каримов. Биз келажагимизни ўз қўлимиз билан қураимиз, 7-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 1999.
9. И.А.Каримов. Оллоҳ қалбимизда, юрагимизда. – Т.: Ўзбекистон, 1996.
10. И.А.Каримов. Озод ва обод Ватан эркин ва фаровон ҳаёт пировард мақсадимиз, 8-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 2000.
11. И.А.Каримов. Ватан равнақи учун ҳар биримиз маъсулмиз, 9-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 2001.
12. И.А.Каримов. Миллий истиқлол мафкура – халқ эътиқоди ва буюк келажакка ишончдир. – Т.: Ўзбекистон, 2000.
13. И.А.Каримов. Истиқлол ва маънавият. – Т.: Ўзбекистон, 1994.
14. И.А.Каримов. Тарихий хотирасиз келажаги йўқ. – Т.: Шарқ, 1998.
15. И.А.Каримов. Юксак маънавият – енгилмас куч. Т.: «Маънавият». –Т.: 2008.-176 б.
16. И.А.Каримов. Ўзбекистон мустақилликка эришиш остонасида. Т.: “Ўзбекистон”. –Т.: 2011.-440 б.
17. «Виждон эркинлиги ва диний ташкилотлар тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикасининг қонуни, «Халқ сўзи», 1998 й., 15 май 2- бет.
18. Миллий истиқлол ғояси: асосий тушунча ва тамойиллар.- Т.:Ўзбекистон, 2000.
19. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 16-февралдаги “Педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва уларни малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш тўғрисида”ги 25-сонли Қарори.
20. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2011 йил 20 майдаги “Олий таълим муассасаларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш ва юқори

малакали мутахассислар тайёрлаш сифатини тубдан яхшилиш чора-тадбирлари тўғрисидаги” ПҚ-1533-сон қарори.

21. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 26 сентябрдаги “Олий таълим муассасалари педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 278-сонли қарори.

22. Закон РУз “О дехканском хозяйстве” от 30.04.1998 г.

23. Закон РУз “О фермерском хозяйстве” от 30.04.1998 г.

24. Закон РУз “О сельскохозяйственном кооперативе (фирме)” от 30.04.1998 г.

25. Постановления Кабинета Министров РУз “Концепция развития фермерских хозяйств на 2005-2007 г.” – Т., “Шарк”, 1998 г.

26. Каримов И. “Узбекистан на пути углубления экономических реформ”. Т.: Узбекистон”, 1995, 246 с.

27. Емельянов А.М. “Экономика сельского хозяйства”, - М., 1982 г.

28. Тошбоев А.Ж. “Экономика отраслей и менеджмент”. Метод.указ. –Т. ТИИИМСХ, 2000

29. Договорные отношения в фермерских и дехканских хозяйствах. – Т. “Шарк”, 2002

30. Абдуганиев А., “Экономика сельского хозяйства”, Т., 2004

31. Умурзоков У.П., Тошбоев А.Ж. “Правовые, экономические, производственные основы в организации фермерских хозяйств”. Т., ТИМИ, 2004

32. Фармонов Т.Х. “Перспективное развитие фермерских хозяйств” Т.- “Янги авлод”, 2004

33. Салимов Б.Т. и др. “Экономика фермерских и дехканских хозяйств” Т., ТГЭУ, 2004

34. Правовые и финансовые основы в фермерских хозяйствах. Т. “Университет”, 2005

35. Рашидов Ж.Х. “Стратегический менеджмент в водном хозяйстве”. метод. указ. Т., ТИМИ, 2005

36. Тошматов Х.Т., Кушаев Т.К. “Сув хўжалигида инновация менежменти” Т. 2008.

Интернет маълумотлар:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг Матбуот маркази сайти: www.press-service.uz

2. Ўзбекистон Республикаси Давлат Ҳокимияти портали: www.gov.uz

3. Ахборот-коммуникатсия технологиялари изохли луг'ати, 2004, UNDP DDI: Programme www.lugat.uz, www.glossaiy.uz

4. Ўзбек интернет ресурсларининг каталоги: www.uz

5. Infocom.uz электрон журнали: www.infocom.uz

6. <http://www.bank.uz/uz/publislVdoc/>

7. www.press-uz.info

8. <http://www.uforum.uz/>

9. Axborot resurs markazi <http://www.assc.uz/>
10. <http://www.xabar.uz>
11. www.ziyonet.uz
12. www.edu.uz
13. www.pedagog.uz
14. www.tdpu.uz

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН:

Олий таълим тизими педагог ва раҳбар кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини оширишни ташкил этиш Бош илмий-методик маркази

Директор _____ У.Ш.Бегимкулов
“*У.Ш.Бегимкулов*” _____ 201 й.
М.Ў

Тошкент давлат аграр университети хузуридаги педагог кадрлар қайта тайёрлаш ва уларни малакасини ошириш тармоқ маркази

Директор _____ С.Фуломов
_____ 201 й.
М.Ў

КЕЛИШИЛГАН:

Ўз.Р. Кишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги Кадрлар ва уқув қортолари бошқармаси

Бошқарма бончилиги _____ Х.Х.Ҳамидов
“*Х.Х.Ҳамидов*” _____ 201 й.
М.Ў

